

Inhoud

1. Introductie.....	1
2. De themadossiers	1
3. E-learnings	3
4. Bijdragen aan schaduwrapportages.....	3
5. Pleitbezorging en lobby.....	3
6. Symposia, presentatie en workshops	4
7. Nieuwsbrief.....	4
8. De organisatie van de JWS.....	4

---

1. Introductie

De Johannes Wier Stichting (JWS) draagt de bevordering en naleving van mensenrechten in de gezondheidszorg uit en richt zich op de zorgprofessionals. Het recht op gelijke toegang tot de zorg voor iedereen is al jarenlang een thema waar de JWS zich voor inzet, evenals de mate waarin ieder profijt kan hebben van de zorg.

In 2020 blijft de JWS opkomen voor kwetsbare groepen zoals vluchtelingen, asielzoekers, ongedocumenteerden, daklozen, laaggeletterden en mensen die slachtoffer zijn van mensenhandel. Ook blijft JWS oplettend wat betreft ontwikkelingen rond het beroepsgeheim en het recht op zelfbeschikking. In het jaarlijks symposium geven we aandacht aan een groep die niet snel zelf om hulp zal vragen en waarbij deze thema's spelen.

2. De themadossiers

Voor de vormgeving van de mensenrechteneducatie zijn de afgelopen jaren themadossiers tot stand gebracht, die op hun beurt weer tot vervolgacties leiden.

a. Themadossier Gezondheidszorg voor ongedocumenteerden.

De e-cursus 'Gezondheidszorg voor ongedocumenteerden' die in het verleden met Dokters van de Wereld werd opgezet, blijft via de website beschikbaar voor belangstellenden. De JWS blijft de ontwikkeling in de zorg voor ongedocumenteerden kritisch volgen en werkt waar nodig samen met andere organisaties, zoals Dokters van de Wereld en Lampion.

b. Themadossier Ethische dilemma's in de GGZ voor asielzoekers.

Samen met de Amsterdam UMC, locatie VU/Metamedica werd voor dit onderwerp een e-cursus

Johannes Wier stichting, werkplan 2020

---

ontwikkeld, die op onze website beschikbaar blijft. De JWS heeft signalen ontvangen dat met name huisartsen, verpleegkundigen en vrijwilligers behoefte hebben aan steun bij het omgaan met ethische dilemma's in hun werk voor asielzoekers. In 2020 evalueren we de e-cursus en gaan we na in hoeverre die in de behoefte van zorgprofessionals voorziet of dat een andere vorm van ondersteuning nodig is.

c. Themadossier Honger- en dorststakingen.

Voor dit thema is in 2019 een e-cursus op onze website geplaatst. Ook in 2020 blijft deze cursus beschikbaar voor belangstellenden. In 2020 zal de JWS samen met de Forensisch, Medische Maatschappij, Utrecht (FMMU) een intervisiebijeenkomst voor vertrouwensartsen organiseren.

d. Themadossier Professionele tolken in de zorg

In 2019 heeft de JWS een symposium over Diversiteit en gezondheidsverschillen in de spreekkamer georganiseerd. Communicatie met migranten en vreemdelingen die een verblijfsvergunning hebben gekregen verloopt vaak moeizaam. Inzet van familie, vrienden of personeel met een migratieachtergrond uit de zorginstelling als informele tolk kan tot problematische situaties en zelfs tot schending van het beroepsgeheim leiden.

In 2019 is samenwerking gezocht met Simone Goosen en organisaties die zich, net als de JWS, sterk maken voor het inzetten van professionele tolken in de zorg. Met Simone Goosen als projectleider is het project 'Taalbarrières in de zorg en het sociaal domein' tot leven gekomen. Op de Dag van de Mensenrechten in 2019 is een brief aan Zorginstituut Nederland (ZiN) aangeboden en er werd een oproep gedaan de brief mede te ondertekenen om deze kracht bij te zetten. De oproep loopt nog door met tot nu toe 3.000 handtekeningen. Op deze manier wordt het draagvlak vergroot. In 2020 ontvangt de minister van VWS een brief over dit initiatief en vragen we zijn inzet hiervoor. In 2020 werken we toe naar het ontwikkeltraject van een kwaliteitstandaard 'Omgaan met taalbarrières in de zorg en het sociaal domein' via de Meerjarenagenda van het Zorginstituut.

e. Themadossier Kinderrechten in de zorg.

In 2020 wordt een themadossier Kinderrechten in de zorg ontwikkeld. Hierbij besteedt de JWS uitdrukkelijk aandacht aan de rechten van kinderen in asielzoekerscentra en gezinslocaties.

f. Themadossier Gezondheidsverschillen.

Na het JWS symposium "Diversiteit en Gezondheidsverschillen in de spreekkamer" in 2019 is het dossier gezondheidsverschillen opgestart. In het dossier worden publicaties over gezondheidsverschillen gesignaleerd. Tot nu toe ging het o.a. om publicaties van het RIVM, de WRR, het Nivel en Pharos. Dit dossier zal ook in 2020 up to date gehouden worden.

Johannes Wier stichting, werkplan 2020

---

g. Themadossier Zorg voor asielzoekers en vluchtelingen

De asielzoekers en vluchtelingen krijgen als kwetsbare groep extra aandacht van JWS. De e-cursus 'Ethische dilemma's in de behandeling van asielzoekers' blijft onder de aandacht gebracht worden van hulpverleners (zie boven). Verder zullen we in de gaten blijven houden of asielzoekers niet uitgesloten zullen gaan worden van voorzieningen. Gezien de grote gezondheidszorgproblemen rond de dreigende pandemie is dat geen onmogelijkheid meer.

h. Themadossier Mensenrechten in zorgopleidingen

Het integreren van mensenrechten in de onderwijsprogramma's van zorgopleidingen is vanaf het ontstaan van de JWS een doel waar we ons sterk voor maken, maar het blijkt telkens weer een weerbarstig thema. In het nieuwe raamplan van de geneeskunde opleiding komt dit thema helaas niet aan de orde. We hopen in 2020 hierin met hulp van studenten zelf beweging te krijgen.

i. Themadossier Corona (Covid-19)

Begin 2020 werd Nederland overvallen door het coronavirus Covid-19. De hierop ontstane crisis zal zeker gevolgen hebben voor mensenrechten in de gezondheidszorg, zoals privacy, integriteit en het gelijkheidsbeginsel. De JWS zal ontwikkelingen kritisch volgen en waar nodig actie ondernemen.

3. E-learning

Aan het begin van 2020 zijn op de website van de JWS drie e-cursussen beschikbaar, te weten:

- a. Gezondheidszorg voor ongedocumenteerden
- b. Ethische dilemma's in de GGZ voor asielzoekers
- c. Hongerstaking

JWS houdt deze cursussen actueel en regelt waar mogelijk accreditatie bij diverse organisaties van zorgprofessionals. In 2020 onderzoekt JWS mogelijkheden om een e-learning mensenrechten in de zorg te ontwikkelen. Tevens geven we aan de e-learning bekendheid op congressen waar de JWS aanwezig is en via websites van andere organisaties.

4. Bijdragen aan schaduwrapportages

Als in 2020 de JWS bijdragen worden gevraagd voor het opstellen van een list of issues of aan schaduwrapportages voor internationale verdragen die aspecten van het recht op gezondheid bevatten, werkt de JWS daaraan mee.

5. Pleitbezorging en lobby

Als in 2020 zich situaties voordoen waarin mensenrechten in de zorg in het gedrang komen zal de JWS bij de geëigende instanties optreden als lobbyist en pleitbezorger. Hierbij wordt waar

mogelijk samenwerking met andere organisaties gezocht.

6. Symposia, presentatie en workshops

Ook in 2020 organiseren we een symposium. Dit jaar staat het thema 'Het belang van het herkennen van signalen van mensenhandel door zorgverleners' centraal. In 2020 organiseren we opnieuw een webinar na het grote succes van de eerste webinar in 2019 over de diagnostiek van psychische problemen bij vluchtelingen. Op verzoek geven we presentaties en workshops op congressen van andere organisaties. Via social media maakt de JWS zich in 2020 nog zichtbaarder dankzij de inzet van deskundige vrijwilligers.

7. Nieuwsbrief

Vanaf 2020 verschijnt er geen papieren nieuwsbrief meer. In plaats daarvan ontwikkelen we een eigentijds digitaal tijdschrift. We stellen daarvoor een redactieteam samen. Het nieuwe tijdschrift gaat eens per jaar verschijnen naast de korte, frequente e-nieuwsberichten.

8. De organisatie van de JWS

In 2020 wordt de vacature in het bestuur voor een jurist op het terrein van het gezondheidsrecht ingevuld. Tevens hopen we een huisarts te vinden die het bestuur wil versterken. In 2020 bevorderen we de eigen deskundigheid van de bestuursleden. De handleiding van de werkprocessen op het secretariaat wordt geactualiseerd. De website houden we up-to-date en we benutten onze social mediakanalen, zoals LinkedIn en Twitter. Het Comité van Advies komt in 2020 bijeen voor de jaarlijkse vergadering met een delegatie van het bestuur. Vanaf 2020 onderhouden we het contact met donateurs nog uitsluitend per email.